

DIPLOMAMUNKA

Holicza Fanni Zita

2025

Magyar Agrár -és Élettudományi Egyetem

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Kert- és Szabadtértervezési Tanszék

Tájépítész és kertművész mesterképzési szak

A LIVA MALOM ÉS A SZILAS-PATAK RÉGI FÓTI ÚT ÉS M3 KÖZÖTTI SZAKASZÁNAK KÖRNYEZETRENDEZÉSE

Holicza Fanni Zita

Konzulens: Karlóciné dr. Bakay Eszter

Külső konzulens: László Tamás

Belső bíráló:

Külső bíráló:

Annotáció

XV kerületi lakosként mindenképpen szerettem volna, hogy a diplomamunkám tervezési területe a kerületben legyen, hiszen a városnak ezen részét ismerem a legjobban. Hosszas mérlegelés után azért esett a választásom a Liva malomra és környezetére, mert ez a helyszín még a kerületi lakosok körében sem egy ismert hely, ami véleményem szerint nagy potenciált és fejlesztési lehetőséget rejt magában. A szomszédos telkeken diplomám írása alatt is zajlott új társasházak építése, így különösen érdekesnek tartottam a lehetőséget, hogy megtervezzem, milyen ideálisabb jövő elé nézhetne ez a terület. Valamint kihívásnak tekintettem, hogy ez egy olyan helyszín, ahol nincsenek tervi előzmények, jelenleg nem egy tervezett közpark vagy közkert és korábban sem volt az. „Üres”, funkciók nélküli, kihasználatlan területre tervezni izgalmas, de egyben komoly kihívásokkal is jár. Az egyik legnagyobb nehézség, hogy a területnek nincsen beállt használata, használói köre, illetve jelen esetben a települési környezet egy része is csak papíron létezik, így ezeket mind nehezebb vizsgálni és megérteni, következtetéseket levonni, inkább csak valószínűsíteni és előre jelezni lehet. Azonban midhez nagyobb kreatív szabadságot is ad, ugyanis egy ilyen helyszínen nincsenek olyan elemek, amiket meg kéne tartani, vagy alkalmazkodni kéne hozzájuk (ez alól kivételt képez a tervezési terület növényállománya, vagy annak egy része).

Dolgozatom célja a Liva malom és a Szilas-patak környezetének alakításával egy külvárosi természetközeli park létrehozása volt.

Diplomamunkámat a vizsgálati résszel kezdtem. Első lépésként a tervezési terület városi és kerületi szerepével foglalkoztam. Vizsgáltam a XV. kerület zöldinfrastruktúráját, úthálózatát, lakóterületeit és játszótereit. Megállapítottam, hogy a kerületben nagyon kevés közpark vagy közkert található és a játszóterekből is különösen a tervezési terület környékén, Rákospalota városrészben van kevés.

Vizsgáltam, hogy a terület hogyan válhat egy komplex, a Szilas-patak mentén végighúzó zöldfolyosó egyik elemévé, milyen zöldfelületek vannak még a patak mentén, illetve milyen funkciókkal vannak ezek ellátva.

Ezután bemutattam a terület és közvetlen környezetének jelenlegi állapotát. Vizsgáltam a terület megközelíthetőségét, a környező részek területfelhasználását.

A terület teljeskörű megismeréséhez fontos a terület kialakulását is vizsgálni. A történeti térképek és légifotók tanulmányozása hozzásegített a Szilas-patak és a Liva malom múltjának megértéséhez és sok olyan hasznos információt is kinyerhettem ezekből, amiket később a tervezés során fel tudtam használni.

Helyszíni bejárásaim során felmértem a terület növényállományát. Ezek a helyszínelések sokat segítettek feltárni a terület erősségeit és kihívásait, megismerni a helyszín jelenlegi állapotát.

A terület szomszédságára készített új lakóterület terveit megkapva elkezdődött a tervezési szakasz. A vizsgálataim során összegyűjtött információkra, tervelőzményekre és hasonló külföldi és hazai példákra támaszkodva elkészítettem a koncepciótervet.

Tervem elkészítésekor törekedtem az ökológikus gondolkodásmód előtérbe helyezésére és a meglévő élőhelyek védelmére, hogy egy olyan parkot hozhassak létre, ami az ember és a természet kapcsolatát erősíti a városi környezetben.

Dolgozatom egy olyan opciót kínál a terület jövőjére, ami egyszerre realista és idealista. Mivel a terület körül beépítetlen lakóterületek vannak, ezért elkerülhetetlen, hogy előbb vagy utóbb beépítsék ezeket a területeket. Koncepciómban ezért megjelenik egy új beépítés, ami teret hagy a parknak, ugyanakkor használókat hoz a parkba.

Remélem, hogy dolgozatommal fel tudom hívni a döntéshozók figyelmét a területben rejlő lehetőségekre és kihívásokra és tervem iránymutatásként szolgálhat az esetleges jövőbeni fejlesztésekhez, hogy a Liva malom és környezete méltó módon újulhasson meg.